

KRYSTYNA BARCZYK

Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu
Wydział Zamiejscowy w Chorzowie
<https://orcid.org/00000-0001-6385-4781>
e-mail: krystyna.barczyk@chorzow.merito.pl

Raportowanie ryzyka w raportach zintegrowanych

Streszczenie. W artykule omówiono zagadnienia dotyczące zakresu oraz jakości informacji o ryzyku finansowym i niefinansowym, jakie publikuje się w raportach zintegrowanych. Autorka ocenia, w jakim stopniu tego typu raporty są dobrym narzędziem przekazywania informacji o zasadach zarządzania ryzykiem oraz czy są one wyczerpujące z punktu widzenia działań podejmowanych obecnie i w przyszłości. Zagadnienie omówiono na podstawie analizy informacji ujętych w raporcie zintegrowanym ING Banku Śląskiego S.A. za 2022 rok, uznanym przez GPW za najlepiej sporządzony raport zintegrowany wśród raportów sporządzonych przez spółki notowane na giełdzie. Z przeprowadzonej analizy wynika, że taka forma raportu daje interesariuszom dostęp do kluczowych informacji o zagrożeniach, ryzykach i strategiach zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka, jakie mogą mieć wpływ na wyniki i pozycję jednostki.

Słowa kluczowe: zarządzanie ryzykiem, raport zintegrowany, ryzyko finansowe i niefinansowe

<https://doi.org/10.58683/dnswsb.1935>

1. Wstęp

Jedną z głównych potrzeb informacyjnych interesariuszy realizowanych w ramach sprawozdań finansowych jest identyfikacja ryzyk oraz ocena sposobu zarządzania nimi. Połączenie danych finansowych i niefinansowych w formie zintegrowanego sprawozdania finansowego daje możliwość przedstawienia pełnego obrazu wzajemnych powiązań i współzależności istotnych czynników w zakresie zagrożeń i ryzyk dla danej organizacji. Raportowanie zintegrowane nie jest „twardym” standardem, jednakże coraz więcej jednostek sięga po tę formę raportowania.

Celem artykułu jest ocena jakości i zakresu informacji ujawnianych w raporcie zintegrowanym w zakresie zarządzania ryzykiem. Ocena została przeprowadzona poprzez analizę zawartości informacyjnej rocznego zintegrowanego sprawozdania ING Banku Śląskiego S.A. za 2022 rok. Zintegrowane sprawozdania ING Banku Śląskiego S.A. w ostatnich latach zostały dwukrotnie nagrodzone przez GPW na-

grodą specjalną w kategorii „Raporty zintegrowane” (Forum Odpowiedzialnego Biznesu, 2023), można zatem wnioskować, że były sporządzane z dużą starannością, z uwzględnieniem najlepszych praktyk.

2. Istota i rodzaje ryzyka

Pojęcie „ryzyko” nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Niektórzy uważają, że ma wyłącznie negatywny wydźwięk i oznacza po prostu możliwość poniesienia straty. Dla innych zaś ma dużo szersze znaczenie i odnosi się nie tylko do możliwości poniesienia strat, ale również do osiągnięcia ponadprzeciętnych zysków. Ryzyko jest właściwe ludzkiej aktywności. Jest związane z nieznaną istotą przyszłych zdarzeń oraz z ekspozycją na niepewność łączącą się z tymi zdarzeniami. Allan H. Willett określa ryzyko jako zjawisko obiektywne, skorelowane z subiektywną niepewnością wystąpienia niepożądanego zjawiska, Oskar Lange natomiast definiuje ryzyko jako niepewność przewidywania zdarzeń z przyszłości, wynikającą z faktu niedokładności i niepełności metod statystycznych zastosowanych do szacowania przyszłości (Wojciechowski, 1999, s. 11). Pojęcie ryzyko pochodzi od staro włoskiego *risicare*, co oznacza odważyć się (Tarczyński, 2003, s. 139).

Podjęcie jakiegokolwiek decyzji wiąże się z ryzykiem. Decyzja bowiem jest związana z przewidywaniem pewnych przyszłych zdarzeń, a nigdy nie można w sposób zupełnie absolutny określić czynników, które stanowią podstawę podejmowanej decyzji. Ryzyko w tym rozumieniu polega na tym, że dzisiejsza decyzja może nie przynieść oczekiwanych w przyszłości efektów. Z punktu widzenia przyszłych efektów można wyróżnić dwa podejścia do ryzyka:

1. ryzyko jest możliwością poniesienia straty, negatywne skutki należy traktować jako zagrożenia,
2. ryzyko jest możliwością wystąpienia efektu działania niezgodnego z oczekiwaniami; efekt może być lepszy lub gorszy od oczekiwań, może być więc szansą lub zagrożeniem.

Historia kształtowania się definicji pojęcia ryzyka wskazuje na jego ścisły związek z rozwojem rynku finansowego. W literaturze związanej z analizą rynków finansowych można znaleźć wiele różnych klasyfikacji. W 1928 roku Clarence A. Kulp dokonał podziału ryzyka, biorąc pod uwagę czynniki je kształtujące, na ryzyko systematyczne i specyficzne (Kulp, 1928). Ryzyko systematyczne jest determinowane przez siły zewnętrzne. Utożsamia się je z warunkami ekonomicznymi danego kraju oraz warunkami przyrody. Ryzyko specyficzne, rozumiane jako

ryzyko wewnętrzne, w odróżnieniu od ryzyka systematycznego może być przez dany podmiot kontrolowane.

Nie tylko sama definicja ryzyka jest niejednoznaczna, ale również jego klasyfikacja. Cechą wspólną różnych opracowań jest jednak wyróżnianie następujących rodzajów ryzyka (Jajuga, 1999; Tarczyński & Łuniewska, 2004, s. 40):

- a. ryzyka rynkowego,
- b. ryzyka niedotrzymania warunków,
- c. ryzyka płynności,
- d. ryzyka prawnego,
- e. ryzyka operacyjnego.

W działalności gospodarczej istotne znaczenie ma podział ryzyka ze względu na możliwość kwantyfikacji jego skutków. Z tego względu ryzyko dzielimy na ryzyko finansowe i ryzyko niefinansowe. Ryzyko finansowe wywiera bezpośredni wpływ na wynik finansowy przedsiębiorstwa, ma związek z nieoczekiwanymi zmianami przepływów pieniężnych uzależnionych od aktywności na rynkach finansowych bądź działalnością operacyjną (Baczewska, 2019). Ryzyko niefinansowe nie ma bezpośredniego wpływu na wynik finansowy, jednak może mieć charakter wymierny (Thlon, 2013) – przynosi negatywne skutki w obszarze społecznym i środowisku naturalnym. Ryzyko niefinansowe obejmuje błędy interpretacyjne, niewłaściwe wykorzystanie danych.

Tabela 1. Możliwości monitorowania określonych rodzajów ryzyka

Rodzaje ryzyka	Możliwości monitorowania
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ryzyko walutowe ▶ Ryzyko stopy procentowej ▶ Ryzyko kredytowe ▶ Ryzyko płynności 	Możliwość monitorowania i wpływu na jego powstawanie oraz przebieg
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ryzyko środowiska gospodarczego ▶ Ryzyko sprzedaży ▶ Ryzyko systemowe ▶ Ryzyko akceptacji nowego produktu ▶ Ryzyko prawne i organizacyjne 	Możliwość monitorowania bez możliwości wpływu na jego powstawanie i przebieg
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ryzyko katastroficzne (ryzyko wystąpienia m.in. zdarzeń losowych) 	Brak możliwości przewidzenia wystąpienia tego ryzyka

Źródło: Opracowanie własne

Otoczająca rzeczywistość wymusza, by przedsiębiorstwa, instytucje finansowe były świadome ryzyka, na jakie są narażone, prowadząc swoją działalność. Nie wszystkie rodzaje ryzyka są możliwe do monitorowania i zarządzania. Przy ryzyku

finansowym jest możliwość monitorowania i wpływu na jego powstanie oraz przebieg, natomiast przy ryzyku niefinansowym podmioty gospodarcze ograniczają się do prób jego monitorowania i ewentualnie przygotowywania alternatywnych działań lub niwelowania negatywnych skutków. Tabela 1 prezentuje możliwości monitorowania określonych rodzajów ryzyka.

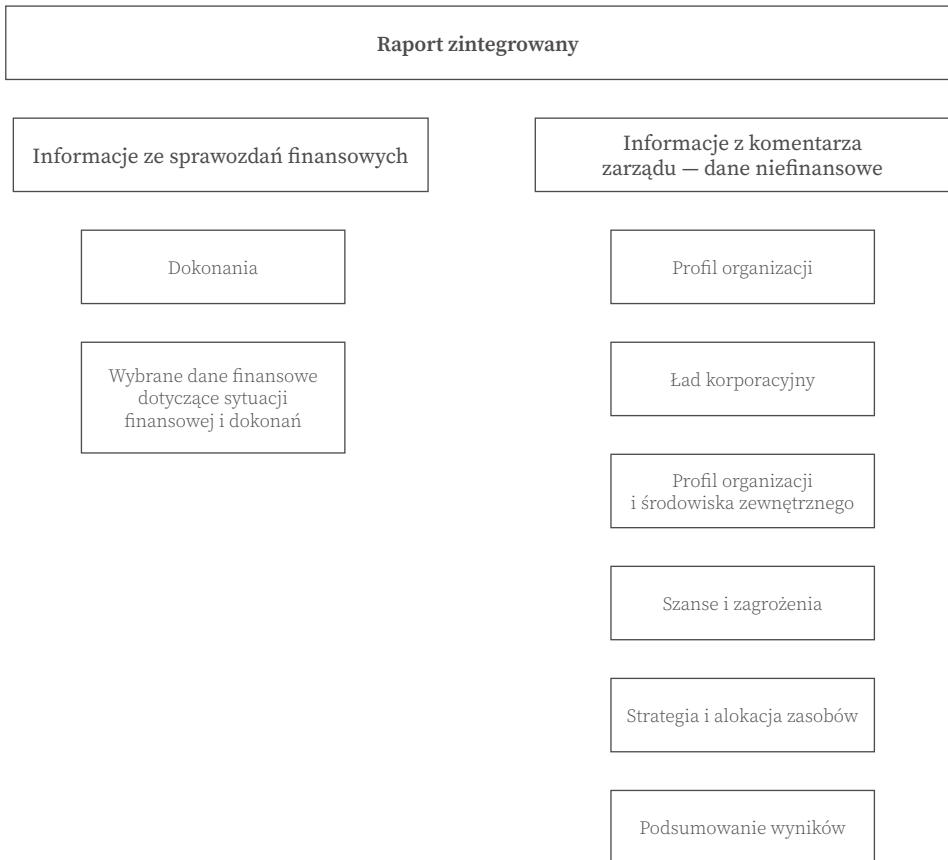
Zarządzanie ryzykiem jest istotnym aspektem polityki wielu korporacji i instytucji finansowych. Zarządzanie to można określić jako proces kształtowania takiego poziomu ryzyka, które jednostka zależnie od potrzeb i możliwości w danych warunkach akceptuje. Uczestnicy rynku oraz interesariusze sprawozdań finansowych sporządzanych przez jednostki gospodarcze zgłaszają coraz większe oczekiwania w zakresie prezentowania informacji zarówno o samym ryzyku, jak i o metodach monitorowania go i zarządzania nim.

3. Ryzyko w sprawozdaniach finansowych

Sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z Ustawą o rachunkowości oraz z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości są głównym źródłem informacji finansowych o jednostce, użytecznych dla obecnych i potencjalnych inwestorów, kredytodawców i innych wierzycieli przy podejmowaniu przez nich – jako dostarczycieli kapitału – decyzji. Z podstawowych elementów rocznego sprawozdania finansowego można odczytać szereg ryzyk związanych z sytuacją majątkową, finansową i wynikiem finansowym. Na podstawie bilansu jednostki gospodarczej można zidentyfikować m.in.: ryzyko operacyjne, związane z zarządzaniem aktywami i pasywami, ryzyko utraty płynności, ryzyko zarządzania kapitałem obrotowym, ryzyko spadku rentowności majątku, ryzyko spadku rentowności kapitałów. W oparciu o dane z rachunku zysków i strat mamy możliwość oceny zmienności osiągniętych wyników w badanych okresach i szacowania możliwości realizacji planów oraz ryzyka związanego z działalnością operacyjną i finansową jednostki gospodarczej. Informacja dodatkowa i objaśnienia do sprawozdania zawierają opis działań mających na celu eliminację zidentyfikowanych ryzyk i niepewności (Szczepankiewicz, 2013, s. 74).

Obok sprawozdań finansowych jednostki sporządzają raporty niefinansowe. Zgodnie z wytycznymi ujętymi w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE oraz w Ustawie o rachunkowości od 2017 wiele podmiotów sporządza obowiązkowo sprawozdania niefinansowe, a są to m.in. spółki giełdowe spełniające określone kryteria. W sprawozdaniach tych znajdziemy opis ryzyka związanego z działalnością jednostki oraz wpływ jednostek na otoczenie czy środowisko naturalne. Praktyczne rozwiązanie raportowania danych niefinansowych stanowi

raport zintegrowany, którego zaletą jest połączenie danych finansowych i niefinansowych, co pozwala na szersze zaprezentowanie zagadnień. Raportowanie zintegrowane to jedna z koncepcji w zakresie szeroko pojętej sprawozdawczości przedsiębiorstw (Krasnodomska, 2015). Niewątpliwie jest ona odpowiedzią na zmiany zachodzące w gospodarce i oczekiwania interesariuszy. Raport zintegrowany wykorzystuje sprawozdanie finansowe, komentarz zarządu oraz inne raporty, a tym samym może przedstawiać kluczowe informacje dla interesariuszy, a zwłaszcza dla inwestorów. Poniższy rysunek przedstawia zakres informacji prezentowanych w zintegrowanych raportach.

Rys. 1. Zakres informacji prezentowanych w raportach zintegrowanych

Źródło: Walińska (2015)

Potrzeby informacyjne wszystkich interesariuszy zewnętrznych dotyczą ryzyka oraz strategii przedsiębiorstwa w zakresie zarządzania ryzykiem. Raport

powinien przedstawiać wszystkie kluczowe ryzyka specyficzne dla danej jednostki oraz działania, jakie zostaną podjęte w celu ograniczenia tych ryzyk lub zarządzania nimi.

4. Raportowanie instytucji finansowych w zakresie ryzyka finansowego i niefinansowego w raportach zintegrowanych na przykładzie ING Banku Śląskiego S.A.

W celu dokonania oceny jakości prezentowanych informacji w zakresie zarządzania ryzykiem dokonano analizy informacji ujętych w raporcie zintegrowanym ING Banku Śląskiego S.A. za rok 2022. Raport ten został przygotowany w oparciu o ramy dotyczące raportowania zintegrowanego zaktualizowane zgodnie z GRI Standards. Zgodnie z założeniami raportu zintegrowanego znajdujemy w nim odniesienie do systemu zarządzania ryzykiem finansowym i niefinansowym, opis poszczególnych rodzajów ryzyka, jak również zasady ich monitorowania, kontroli. W raporcie przedstawiono zagadnienia związane z bezpieczeństwem banku oraz klientów, dzieląc je na dwa główne obszary:

1. System zarządzania ryzykiem oraz kapitałem;
2. Opis poszczególnych rodzajów ryzyka finansowego (ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności) i niefinansowego (operacyjne, braku zgodności, cyberbezpieczeństwo, ryzyko ESG, ryzyko modeli, ryzyko biznesowe) oraz zakres działań związanych z poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Działania banku w zakresie zarządzania ryzykiem opierają się na tzw. modelu trzech linii obrony, których zadaniem jest zidentyfikowanie struktur i procesów wspierających funkcjonowanie ładu organizacyjnego oraz nadzór nad zarządzaniem ryzykiem. Model trzech linii obrony jest zalecany m.in. w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW”. Zakres działań w ramach tego modelu obrony przedstawiono w tabeli 2.

Cały proces zarządzania, a tym samym odpowiedzialność za efektywne zarządzanie ryzykiem od wdrożenia odpowiedzialnych procedur, narzędzi po powołanie komórek czuwających nad raportowaniem i drożnością kanałów raportowania spoczywa na zarządzie jednostki.

W celu oceny raportu jako narzędzia do komunikacji z interesariuszami w zakresie zarządzania ryzykiem poddano ocenie ujawnione informacje z podziałem na dwie grupy ryzyka: 1) finansowe i 2) niefinansowe.

Tabela 2. System zarządzania ryzykiem w modelu trzech linii obrony

Poziomy zarządzania ryzykiem	Zakres obowiązków związanych z nadzorem
Pierwsza linia obrony: pracownicy operacyjni	Jest odpowiedzialna za przestrzeganie zasad wynikających z zatwierdzonych polityk, regulaminów, instrukcji i procedur. Analiza, kontrola oraz zarządzanie ryzykami w procesach.
Druga linia obrony: menedżerowie ryzyk	Jest odpowiedzialna za wydawanie regulacji, zapewnianie metod i narzędzi zarządzania ryzykiem. W ramach działań kontrolnych dokonuje się oceny efektywności funkcjonowania pierwszej linii obrony, przeprowadzając testy, przeglądy i inne formy kontroli. Zajmuje się budowaniem i udoskonaleniem systemów wewnętrznych.
Trzecia linia obrony: audyt wewnętrzny	Zapewnia niezależną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli pierwszej i drugiej linii obrony.

Źródło: ING (2022)

Zakres informacji dotyczących ryzyka finansowego przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Zakres informacji o ryzyku finansowym w sprawozdaniu zintegrowanym za rok 2022 ING Banku Śląskiego S.A.

Rodzaj ryzyka	Zakres prezentowanych informacji i działań	
Ryzyko kredytowe	Polityka w zakresie ryzyka kredytowego	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Optymalizacja i ograniczanie straty poprzez ustalenie wewnętrznych limitów ▶ Właściwa konstrukcja produktów kredytowych ▶ Stosowanie zabezpieczeń ▶ Monitoring, windykacja, restrukturyzacja ▶ Regularny monitoring i walidacja modeli wykorzystywanych do identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego ▶ Analiza trendów i wartości kluczowych wskaźników ryzyka
	Strategia zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zarządzanie ryzykiem, ustalenie i monitorowanie wykonania strategii oraz parametrów RAS (ang. <i>Risk Appetite Statement</i>) ▶ Oprócz limitów RAS ustalane są limity na ryzyko kredytowe dla poszczególnych obszarów, linii biznesowych oraz limity transakcji.
	Proces zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Proces zarządzania jest realizowany w ramach trzech niezależnych organizacyjnie i funkcjonalnie linii obrony. ▶ Rozwiązania organizacyjne uwzględniają rozdzielenia funkcji sprzedaży produktów od funkcji akceptacji ryzyka.
	Struktura zarządzania	Prezentacja departamentów zajmujących się poszczególnymi procesami zarządzania ryzykiem.
	Ocena jakości portfela kredytowego	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Prezentacja jakości portfela kredytowego w porównaniu do całego sektora bankowego ▶ Analiza zmian jakości portfela kredytowego w czasie w latach 2019–2022
	Rodzaje stosowanych zabezpieczeń	Prawne zabezpieczenie osobiste i rzeczowe w różnej formie, np. gwarancji bankowej, poręczenia według prawa cywilnego, weksła własnego in blanco, poręczenia wekslowego, przelewu wierzytelności, hipoteki, zastawu rejestrowego, zastawu zwykłego, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przeniesienia określonej kwoty na rachunek banku, blokady środków na rachunku bankowym.

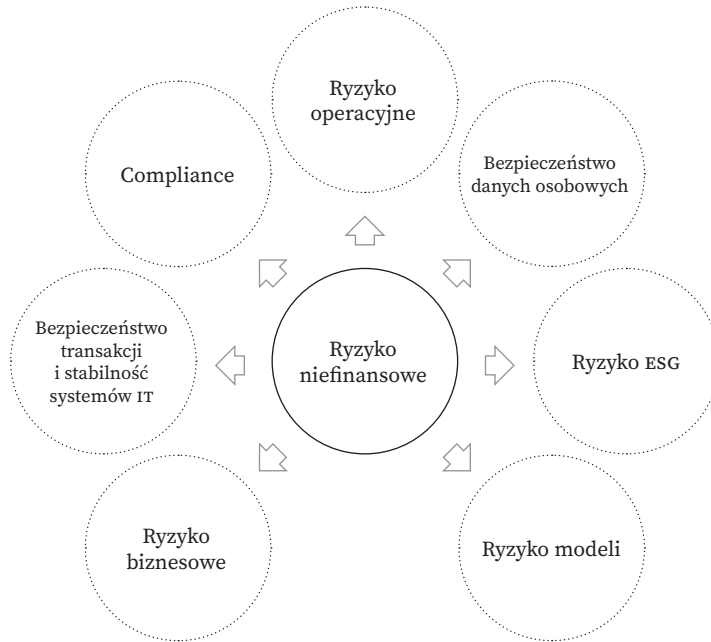
Rodzaj ryzyka	Zakres prezentowanych informacji i działań	
Ryzyko rynkowe	Proces zarządzania ryzykiem rynkowym	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w banku obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka. ▶ Zarządzanie ryzykiem rynkowym w banku obejmuje również funkcje kontroli produktów poprzez monitorowanie poprawności modeli wyceny oraz kontrolę jakości danych rynkowych wykorzystywanych do wyceny i kalkulacji wyniku finansowego.
	Źródła danych do oceny i pomiaru ryzyka/Pomiar ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Księgi handlowe ▶ Księgi bankowe ▶ Miary ryzyka wymagane przez regulacje Europejskiego Nadzoru Bankowego (EBA/GL/2018/02) ▶ Metodą pomiaru jest metoda statystyczna VaR.
Ryzyko płynności i finansowania	Rodzaje ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ryzyko płynności wynikające z czynników zewnętrznych ▶ Ryzyko czynników wewnętrznych związanych z bankiem
	Proces zarządzania	Zarządzanie ryzykiem płynności składa się z cyklu pięciu powtarzających się działań: <ul style="list-style-type: none"> ▶ identyfikacja, ▶ ocena ryzyka, ▶ kontrola, ▶ monitorowanie, ▶ raportowanie.
	Ramowe zasady zarządzania ryzykiem	Kluczowe elementy: <ul style="list-style-type: none"> ▶ system limitów i pomiary ryzyka płynności, ▶ zarządzanie rezerwami płynności, pozycjami zabezpieczeń, ▶ testy warunków skrajnych i plany awaryjne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ING (2022)

Celem zarządzania ING Banku Śląskiego S.A. jest świadome reagowanie na szanse i zagrożenia wynikające z poszczególnych obszarów działalności. W tabeli przedstawiono kluczowe ryzyka finansowe ze wskazaniem obszarów raportowania. Z raportu wynika, że identyfikacja ryzyka, jak również wdrażanie określonych mechanizmów pomiaru, monitorowania, kontroli dla badanej jednostki jest kluczowe. System zarządzania jest sformalizowany i określony w „Zasadach zarządzania i ograniczenia ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności i finansowania oraz operacyjnego w ING Banku Śląskim S.A.”. Stanowi spójną stałą praktykę, która nastawiona jest na jakość podejmowanych działań. Poza ryzykiem finansowym przedstawiono w raporcie zagrożenia wynikające z ryzyka niefinansowego. Ryzyko niefinansowe obejmuje funkcje zarządzania ryzykiem operacyjnym i ryzykiem braku zgodności (Compliance) oparte na wspólnych ramach określających jasne zasady i standardy identyfikacji, oceny, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka. Bank zarządza ryzykiem niefinansowym zgodnie z przyjętą przez Zarząd Banku Strategią oraz Deklaracją Apetytu na Ryzyko Niefinansowe określającą limity i tolerancję na ryzyko. Zgodność z deklarowanym apetytem na ryzyko jest monitorowana z wykorzystaniem okresowego raportu o stanie ryzyka niefinansowego (NFRD). Ponadto w banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Niefinansowego powoływany przez Zarząd Banku, który wykonuje funkcje doradcze dla Zarządu Banku w zakresie zarządzania ryzykiem niefinansowym. Rada Nadzor-

cza, przy wsparciu Komitetu Ryzyka, pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym przez Zarząd i dokonuje co najmniej raz w roku oceny efektywności działań w tym zakresie.

Ryzyka niefinansowe istotne dla badanej instytucji finansowej przedstawia rysunek 2.

Rys. 2. Ryzyko niefinansowe ING Banku Śląskiego S.A.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ING (2022)

Bank przyjął ogólną strategię zarządzania ryzykiem niefinansowym w celu aktywnego identyfikowania głównych zagrożeń, które mogą powodować niepożądane zdarzenia. Zdaniem banku pozwala to na wsparcie procesu oceny, kontroli, analizę scenariuszy i monitorowania kluczowych wskaźników istotnych do oceny ryzyka. W raporcie zwrócono uwagę, że w roku 2022 wzmocniono działania monitorujące poprzez wdrożenie monitoringu drugoliniowego w postaci między innymi pogłębionej analizy oraz przeglądu tematycznego wybranych obszarów. Pracownicy obszaru ryzyka operacyjnego nieustannie podnoszą swoje kompetencje i kwalifikacje. Miarą podejmowanych działań w tym obszarze może być przekazanie przez pracowników informacji o 16 zdarzeniach, które dotyczyły obszaru bezpieczeństwa informatycznego. Działania w tym obszarze skupiają się na opracowaniu wymaganych procedur, metod wzmocnienia kompetencji

pracowników, wdrażania zaleceń pokontrolnych. Istotnym elementem ryzyka niefinansowego, na które zwrócono uwagę w raporcie, jest ryzyko ESG. Ryzyko ESG zdaniem raportujących ma istotny wpływ na tradycyjne kategorie ryzyka: ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i finansowania oraz operacyjne. Ze względu na specyficzny charakter tego ryzyka oraz spodziewane nasilenie jego znaczenia w przyszłości podejmowane są działania polegające na włączeniu do procesu zarządzania mechanizmów jego identyfikacji, pomiaru, oceny, ograniczania, stałego monitorowania i raportowania. Wprowadzane metody zarządzania są zgodne z wytycznymi European Banking Authority EBA/GL/2020/06 z maja 2020 roku oraz uwzględniają inne wytyczne European Central Bank w tym zakresie, m.in. ECB Guide on climate-related and environmental risks – Supervisory expectations relating to risk management and disclosure, z listopada 2020 oraz EBA Report on management and supervision on ESG risk for credit institutions and investment firms, EBA/REP 2021/18, z lipca 2021 roku.

Monitorowanie licznych obszarów funkcjonowania banku oraz ciągła poprawa systemów zarządzania ryzykiem jest w stanie zapewnić zdolność jednostki do tworzenia wartości zarówno w krótkim, jak i długim okresie.

5. Zakończenie

Oceniając raportowanie informacji o ryzykach w zintegrowanym sprawozdaniu rocznym ING Banku Śląskiego S.A. sporządzonym za rok 2022, zwrócono uwagę na właściwą identyfikację ryzyka finansowego i niefinansowego, a w szczególności na zakres ujawnianych informacji oraz zakres działań podejmowanych celem ich ograniczenia. Z przeprowadzonej analizy wynika, że bank zapewnił interesariuszom dostęp do kluczowych informacji o strategiach zarządzania wszystkimi ryzykami, jakie mogą mieć wpływ na wyniki i pozycję jednostki. Raport zintegrowany spełnia oczekiwania pełniejszej informacji i kompletnego obrazu czynników kształtujących sytuację jednostki. Jest odpowiedzią na oczekiwania inwestorów i innych odbiorców sprawozdań zgłaszających coraz większe oczekiwania w zakresie prezentowania informacji o samym ryzyku i aktywnych metodach identyfikowania głównych zagrożeń. Raport zintegrowany jako stosunkowo nowa forma sprawozdawczości przyczynia się do poszerzenia zakresu informacji o zarządzaniu ryzykiem i jest właściwym narzędziem komunikacji z otoczeniem.

Bibliografia

- Baczevska, M. (2019). Raport roczny jako źródło informacji o zarządzaniu ryzykiem finansowym w przedsiębiorstwie, *Academy of Management*, 3(4). <https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/17911/1.1.%20M.%20Baczevska%2c%20A.%20Bagie%2c%2084ska%2c%20Raport%20roczny%20jako%20%2c%20bar%2c%20b3d%2c%2082o%20informacji%20o%20zarz%2c%2085dzaniu%20ryzykiem%20finansowym%20w%20przedsic%2c%2099biorstwie.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Forum Odpowiedzialnego Biznesu. (2023). ING dwukrotnie nagrodzony w Konkursie Raporty Zrównoważonego Rozwoju 2023. <https://odpowiedzialnybiznes.pl/aktualno%2c%209Bci/ing-dwukrotnie-nagrodzony-w-konkursie-raporty-zrownowazonego-rozwoju-2023/>
- ING. (2022). Zintegrowany Raport Roczny ING Banku Śląskiego S.A. 2022, <https://raportroczny.ing.pl/#lad>
- Jajuga, K. (1999). Nowe tendencje w zarządzaniu ryzykiem finansowym. *Rynek Terminowy*, 3(5), 62–63.
- Krasnodomska, J. (2015). Sprawozdawczość zintegrowana jako nowy obszar badań naukowych w rachunkowości. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 82(138), 78.
- Kulp, C.A. (1928). *Casualty Insurance*. Roland Press.
- Szczepankiewicz, E. (2013). Ryzyka ujawniane w zintegrowanym sprawozdaniu przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego. *Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa*, 5.
- Tarczyński, W. (2003). *Instrumenty pochodne na rynku kapitałowym*. Wydawnictwo PWE.
- Tarczyński, W. & Łuniewska, M. (2004). *Dyweryfikacja ryzyka na polskim rynku kapitałowym*. Wydawnictwo Placet.
- Thlon, M. (2013). Charakterystyka i klasyfikacja ryzyka w działalności gospodarczej. *Zeszyty Naukowe Katedry Teorii Ekonomii*, 902, 17–36.
- Walińska, E.M. (2015). Zintegrowany raport – początek końca sprawozdania finansowego? *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 82(138), 159.
- Wojciechowski, I. (1999). *Opcje na wybrane instrumenty finansowe jako narzędzia ograniczające ryzyko*. Kantor Wydawniczy Zakamycze.

Risk Reporting in Integrated Reports

Summary. The article addresses issues regarding the scope and quality of information about financial and non-financial risk, which is published in integrated reports. The author assesses to what extent reports of this kind are a good tool for conveying information about risk management principles and whether they are sufficiently comprehensive with regard to actions taken now and in the future. The discussion is based on the analysis of information for 2022 included in the integrated report of ING Bank Śląski s.A, which was recognized by the Warsaw Stock Exchange as the best integrated report of those published by its listed companies. The analysis shows that an integrated report provides stakeholders with key information about threats, risks and strategies for managing all types of risks that may affect a company's financial results and its market position.

Keywords: risk management, integrated report, financial and non-financial risk

